

מר אמיר אלשטיין

יו"ר הוועד המנהל

מר יוחנן פלסטר

נשיא

מר ברנרד מרכוס

יו"ר בינלאומי

פרופ' גרהרד קספר

יו"ר המועצה הבינלאומית

ד"ר ג'ורג' שולץ

יו"ר של כבוד

חברי הוועד המנהל

מר חן ליכטנשטיין

גב' מול מועלם

מר טלי מרידור

מר אבינועם נאור

עו"ד אבי פישר

מר אביעד פרידמן

ד"ר מיכל צור

פרופ' זאב צחור

מר יוסי קוצ'יק

מר עימאד תלחמי

המועצה הבינלאומית

השופטת רוזלי סילברמן אבליה, קנדה

ד"ר מרטין אינדיק, ארה"ב

פרופ' ורנון בוגדנוב, בריטניה

השופטת דורית ביניש, ישראל

השופט סטיבן ברדי, ארה"ב

ד"ר איימי גוטמן, ארה"ב

ד"ר ג'וזף ג'יפה, גרמניה

השופטת דליה דורנר, ישראל

פרופ' רונלד דינאלט, ארה"ב

השגריר צ'ארלס היל, ארה"ב

פרופ' משה הלברטל, ישראל

פרופ' מייקל וולצר, ארה"ב

פרופ' רוברט מנקין, ארה"ב

פרופ' כריסטוף מרקשיס, גרמניה

השופט אברהם סופר, ארה"ב

מר ברט סטפנס, ארה"ב

פרופ' יהודה ריינהרץ, ארה"ב

פרופ' גבריאלה שלו, ישראל

השופט מאיר שמגר, ישראל

סגני נשיא

ד"ר ישי [ג'סי] פרס, אסטרטגיה

פרופ' מרדכי קרמיצר, מחקר

פרופ' ידידיה צ' שטרן, מחקר

עמיתים בכירים

אלוף [מיל'] עמיהו אילון

פרופ' חנוך דגן

פרופ' תמר הרמן

פרופ' עמיהו כהן

פרופ' שאר ליפשיץ

פרופ' יותם מרגלית

פרופ' יובל פלדמן

פרופ' גדעון רהט

פרופ' יובל שני

מייסד ונשיא לשעבר

ד"ר אריק ברמן

חברי וועדת השרים לחקיקה
ראש הממשלה מר בנימין נתניהו
שר האוצר מר משה כחלון
מ"מ שר התקשורת מר צחי הנגבי
הממונה על התקציבים באוצר מר אמיר לוי
מנכ"ל משרד התקשורת מר שלמה פילבר
מנכ"ל משרד האוצר מר שי באב"ד
הכונס הרשמי פרופ' דוד האן
היועץ המשפטי לממשלה, ד"ר אביחי מנדלבליט

הנדון: תזכיר הצעת חוק השידור הציבורי הישראלי (תיקון מס' 8), התשע"ז-2017.

תקשורת חופשית, מגוונת ועצמאית היא מרכיב הכרחי בדמוקרטיה. בתוך כל זה, חובה עלינו לשמור שבעתיים על השידור הציבורי. שידור ציבורי במדינה דמוקרטית, כאשר הוא נעשה באופן נכון, מקדם את הדמוקרטיה, מעצים ומחזק אותה, וממלא שליחות חשובה עבור האזרחים במדינה.

רפורמת הסגירה-פתיחה בשידור הציבורי היא רפורמה שיצאה לדרך לאחר הליך חשיבה והיוועצות מסודר ומעמיק, הליך חקיקה בכנסת שכלל שינויים ותיקונים, השקעת כספים אדירה, הסכמות שהושגו בין השותפים השונים (משרדי האוצר והתקשורת וההסתדרות), וגם אחריות כלפי עובדים מתוסכלים שמקום עבודתם אמור להילקח מהם. כל אלה אינם עניינים שאנשים, בכירים ככל שיהיו, יכול לדוש בעקביהם.

חוות הדעת המצורפת עוסקת בתיקון 8 לחוק תאגיד השידור הציבורי ומעלה את הטענות הבאים:

1. מבנה תאגיד החדשות המוצע בתזכיר זהה אחד לאחד למבנה תאגיד השידור. אם כך הדבר, מדוע יש בו צורך? מהם האיזונים החדשים שהושגו ומצדיקים את החקיקה? מדוע אין צורך לפקח באותו דרך על חדשות ועל שאר תפקידי תאגיד השידור כמו דרמה, הפקה מקורית ועוד? מדוע החדשות וסדר היום בשפה הערבית ובשפות נוספות נותרו בידי תאגיד השידור ולא בידי תאגיד החדשות?

המכון הישראלי לדמוקרטיה

2. הואיל ומדובר בהסדר זהה, נגלית מטרת התזכיר: לפגוע באופן פרסונלי בחברי מועצת תאגיד השידור, במנכ"ל ובמנהל חטיבת החדשות, שמונו כדין. זוהי חקיקה פרסונלית שאיננה ראויה.
3. המבנה הארגוני החדש – של תאומים סיאמיים המופרדים אך נשארים מחוברים – אינו ישים וייצור בעיות בירוקרטיות ותפקודיות בשני התאגידים, ויוביל לבזבוז כספים.
4. התזכיר פוגע בעיקרון יציבות החוק בכך שהוא מאפשר "זיגזג" חקיקתי ללא צורך.
5. תזכיר יצור קיצוץ של כשליש בתקציב שיוקדש לחדשות וסדר יום בשידור הציבורי.
6. התזכיר מכניס (שוב) אלמנט של תקופת מעבר, וקובע אותה לזמן של שלושה חודשים – תקופה שניסיון העבר הקרוב מלמד שאיננה ריאלית.

בימים אלה מוטל עליכם לקבל החלטות שעשויה להיות להן משמעות היסטורית עבור השידור הציבורי במדינת ישראל. אנא, בעשותכם כן – חישבו על האינטרסים הציבוריים הרחבים ולא על אינטרס אישי או מפלגתי צר. אל תאפשרו שינויים גחמניים ורפורמות שאינן הגיוניות, אינן מעוגנות בתהליכי חשיבה ובהיוועצות ואינן מעשיות. אלה יוצרים תחושה כי מדובר במסע נקם ולא במסע תיקון. חזקה עליכם שאינכם רוצים להיות חלק מכך.

אני קוראת לכם שלא לתת את ידכם לדחיית מועד פתיחת תאגיד השידור הישראלי ולהסכמה למתווה הבעייתי של פיצולו. המטרה של חברות בקואליציה אינה מצדיקה כל אמצעי. הרס התשתית הדמוקרטית של המדינה יהיה נזק היסטורי בלתי הפיך, שאין להשוות אותו לשום הישגי חקיקה או מדיניות נקודתיים כאלה ואחרים.

בברכה חמה

גילה אלטשולר

ד"ר תהילה שוורץ אלטשולר
ראשת התוכנית לרפורמות במדיה
המכון הישראלי לדמוקרטיה

תזכיר חוק "תאגיד החדשות"

1. תזכיר החוק מבקש לבטל את חטיבת החדשות של תאגיד השידור הציבורי הישראלי ולהעבירה לגוף חדש שיוקם וייקרא "תאגיד החדשות הציבורי". ואולם, "תאגיד החדשות הציבורי" – הוא תמונת מראה, אחד לאחד, לתאגיד השידור הציבורי הישראלי, כפי שעולה מן הטבלה שלהלן.

הנושא	הסעיף בחוק התאגיד	נוסח חוק התאגיד	הסעיף בתזכיר חוק תאגיד החדשות	נוסח התזכיר
קנה המידה לפעילות התאגיד	7	(ג) תאגיד השידור הישראלי יספק תוכן חדשותי ותוכן בענייני היום, באופן מקצועי, הגון, אחראי, עצמאי, ביקורתי, נטול פניות ואמין, ותוף הפעלת שיקול דעת עיתונאי ונאמנות לאמת העובדתית ולחובת הדיווח לציבור הישראלי	82ב	תאגיד החדשות הציבורי יספק את התוכן האמור בסעיף קטן (א), כשירות ציבורי באופן מקצועי, הגון, אחראי, עצמאי, ביקורתי, נטול פניות ואמין, בשקיפות ותוף הפעלת שיקול דעת עיתונאי ונאמנות לאמת העובדתית ולחובת הדיווח לציבור ובאופן שיפנה למגוון האוכלוסיות והזרמים בחברה הישראלית
תיאור תפקיד התאגיד	7(א)	תאגיד השידור הישראלי יקיים שידורים ויספק סוגי תוכן שונים באמצעים חזותיים, קוליים וכתובים בטלוויזיה, ברדיו ועל גבי רשת האינטרנט	89 יב(א)	תאגיד החדשות הציבורי יספק תוכן חדשותי ותוכן בענייני היום לשם שידורו בטלוויזיה, וברדיו וכן על גבי רשת האינטרנט באמצעות תאגיד השידור הישראלי
שם התאגיד		תאגיד השידור הישראלי (בעבר נקרא תאגיד השידור הציבורי)		תאגיד החדשות הציבורי
מקום מושב התאגיד	5	ירושלים (עיקר שידוריו של תאגיד השידור הישראלי ישודרו מירושלים לא יאוחר מיום י"ח בסיון התשע"ח 1) (ביוני 2018)	82טו	מקום מושבו של תאגיד החדשות יהיה בתוך מתקני תאגיד השידור הישראלי
מועצת התאגיד	9	השר ימנה לתאגיד השידור הישראלי מועצה בת 12 חברים, ובהם לפחות שש נשים ולפחות חבר אחד הנמנה עם האוכלוסייה הערבית, לרבות האוכלוסייה הדרוזית והצ'רקסית, לפי	82ג	השר ימנה לתאגיד החדשות הציבורי מועצה בת 10 חברים, ובהם לפחות חמש נשים ולפחות חבר אחד הנמנה עם האוכלוסייה הערבית, לרבות האוכלוסייה הדרוזית והצ'רקסית, לפי המלצות ועדת האיתור

המכון הישראלי לדמוקרטיה

		המלצות ועדת האיתור		
זהים	82ג	זהים	9(ב), (ג), 10-14, 17-23, 27	דרישת סף מחברי המועצה, תנאי כשירות
זהים	182, 82ה, 82ד	זהים	11-23	תפקידי המועצה, מינוי וועדות משנה, הגשת דוחות, סיום תפקיד
זהים	182ז	זהים	29-37	בחירת חברי המועצה באמצעות ועדות איתור, ומינוי וועדת האיתור
זהים	82ח 82ח(ד)	זהים	38, 39-42 44-46	מינוי מנכ"ל, תנאי כשירותו, והעברתו מתפקידו על ידי המועצה
זהים	82ח	זהים	43	תפקידי המנכ"ל
זהים	82ט	זהים	49, 50, 51, 62	מינוי תפקידים מבקרים (רואה חשבון מבקר, יועץ משפטי, ממונה על קבילות הציבור ומבקר פנים)
כללי שיבוץ זהים	82יג	כללי שיבוץ זהים	70-72	פרסומות, חסויות ותשדירי שירות
הסדרים זהים	82יד	הסדרים זהים, כולל פיקוח האוצר	81	שיא כוח האדם בתאגיד

תאגיד השידור הישראלי יספק לתאגיד החדשות הציבורי את כל הטובין, המקרקעין והשירותים הדרושים לו לצורך ביצוע תפקידו, בהתאם לדרישותיו וזאת בתשלום ובהסכמה ותוך פטור ממכרז	82טו			שירותים, טובין, ומקרקעין
---	------	--	--	--------------------------

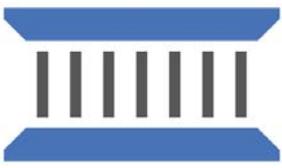
2. לכן, יש לשאול: היכן הם "האיזונים" החדשים המשתקפים בתאגיד החדשות הציבורי לעומת תאגיד השידור הציבורי? הרי מדובר בדיוק באותו המבנה, אחד לאחד! מדובר בגוף שישב באותו המקום, שכוח האדם שלו ינוהל באותה הדרך, שהמערכת החשבונאית שלו תהיה כמעט אחידה, שמערכת המינויים בו ומערכת הפיקוח עליו תהיה זהה!
3. **אם זה נראה כמו ברווז, הולך כמו ברווז, ועושה קולות של ברווז, מה זה?** התשובה המצערת היא שמדובר בניסיון נואל לייצר גוף חדש באמצעות חוק, מתוך מטרה ברורה להפר את החוק ולהחזיר את התרבות הארגונית שלו לכזו שניתן לשלוט בה. בסופו של חשבון, יש כאן ניסיון להקים **גוף זהה לתאגיד השידור הקיים**. האם יכולה להיות תכלית עניינית להקמת גוף כזה? האם הוא משקף איזונים שונים? **התשובה על כך היא שלילית**, והיא מעוררת כמה שאלות משנה:
  4. ראשית, אם יש צורך באיזונים שונים מאלה שבחוק תאגיד השידור, מדוע הם **נדרשים אך ורק לגבי תחום החדשות**? האם אין צורך לפקח על כספי הציבור ככל שמדובר בדרמה, בבידור, בהפקה ישראלית מקורית? מדוע אין שום הסבר מה ההבדל בין השניים מבחינת "האיזונים"?
  5. שנית, אם יש צורך באיזונים שונים כשמדובר בתחום החדשות, מדוע הצורך באיזונים אלה חל רק על תחום החדשות בעברית, **בעוד שתחום החדשות וסדר היום בערבית ובשפות אחרות נותר בידי תאגיד השידור**? האם אין צורך באיזונים חדשים כשמדובר בשירות ציבורי האמור לספק חדשות וסדר יום לעשרים אחוז מאזרחי ישראל – דוברי הערבית? האין הסדר זה נגוע בארומה גזענית ולא מוסברת?
  6. אנו שבים אם כן לשאלה הבסיסית: מדוע יש צורך, אם כן בהקמת תאגיד נוסף? על כך אין כל תשובה בתזכיר החוק. יתרה מזאת, **תזכיר החוק יוצר ממשקים בעייתיים בין שני התאומים הסיאמיים שהוא מבקש להפריד בכוח**.

7. **ראשית, תיווצר בירוקרטיה מיותרת.** רכישת שירותים, יחסי גומלין, העברת כספים, ממשקים בין שתי מועצות בתחומים שונים – כל אלה הם בורות כרויים ליצירת מתחים, חוסר התאמה ובזבוז כספי ציבור. האם באמת תאגידים ציבוריים תאומים יכולים לתפקד כאשר יש צורך לפנות אל הממונה על התקציבים באוצר בכל חוסר הסכמה, כאמור בסעיף 82טז(ו) לתזכיר? האם נכון להעניק לממונה על התקציבים סמכות כה רגישה, שיש לה נגיעה הן להיבטים תקציביים הן להיבטים תוכניים?
8. האם באמת יש צורך בכפילות מנהלית של כל כך הרבה בעלי תפקידים – מחברי מועצה עובר ביועצים משפטיים, מבקרי פנים, נציבי תלונות ציבור ובעלי תפקידים נוספים? מדוע יש צורך שמשלם המיסים יוציא על כך סכומים נוספים (ואם לא יוציא – ותקציב התאגידים יישאר כמו תקציב תאגיד השידור המקורי – ממילא מדובר בסכומים שינוכו מתקציבי ההפקה והתוכן שנמסרו לתאגיד, כלומר המוצר הסופי שיגיע לידי האזרחים יהיה בעל ערך פחות)?
9. **שנית, ייווצרו כשלים תוכניים,** בשני היבטים. ההיבט האחד הוא הקושי להבחין בין חדשות וענייני היום לבין תכנים המשיקים להם – החל משידור משחקי ספורט וכלה בתכנים דוקומנטריים. ההיבט האחר הוא הממשק בין חדשות וסדר יום בשפה העברית לבין אלה בשפות האחרות, שלא ניתן להם מענה בתזכיר.
10. **שלישית, ייווצרו כשלים בהפעלת כוח האדם.** בהתאם לנתוני תאגיד השידור¹ לא כל 266 העובדים המשוייכים היום לחטיבת החדשות בתאגיד השידור עובדים בה במשרה מלאה – וחלקם משוייך לתפקידים נוספים בחטיבות הטלוויזיה, הרדיו והדיגיטל. לכן, חלק מהם יצטרכו לעבוד בשני תאגידים במקביל, או לחילופין לבחור היכן הם נשארים אבל אז תוטל החובה להעסיקם במשרה מלאה. לדבר זה יש עלות תקציבית גבוהה ולא פחות מכך עלות ארגונית לא מבוטלת.
11. כל התמיהות האלה מלמדות שתזכיר החוק משקף פגיעה בשני עקרונות בסיסיים הנוגעים לחקיקה: **עקרון היציבות ועיקרון החקיקה הכללית.**
12. על פי עקרון יציבות החוק, אין לשנות חוקים תכופות ובאופן בלתי צפוי. דרישה זו ליציבות החוק נובעת מעקרונות של צדק והגינות העומדים בבסיסה של המערכת הדמוקרטית. היא מבקשת לאפשר לפרטים לתכנן את מהלכיהם ואת

---

¹ כפי שמוזכרים במכתבו של עו"ד אלעד מן, היועץ המשפטי של תנועת הצלחה ליועצת המשפטית של משרד התקשורת מיום 20 לאפריל 2017.

דרך התנהגותם בהסתמך על החוק. כמו כן, חקיקה "מזגזגת" המשנה את פניה לעתים קרובות, מביאה לזילות החוק ופוגעת באמון הציבור בנבחרינו. כמובן, אין הכוונה לקפיאה על השמרים אלא לכך שנכון להימנע מחקיקה שלא קדמה לה הכנה יסודית כדי הצורך².

13. תהליך סגירת רשות השידור ופתיחת התאגיד החדש הוא רפורמה בסדר גודל משמעותי במדינת ישראל. רשות השידור עלתה למשלם המיסים קרוב למיליארד שקל בשנה. בשני העשורים האחרונים, היה צורך ברפורמה והיא אכן נעשתה. גודל הרפורמה הזאת הוא אדיר דווקא משום שהיא כללה עימות חזיתי עם ועדי עובדים ושיקפה חקיקה יסודית יחד עם הבנות שהושגו בעמל רב בין ההסתדרות, עובדי הרשות, התאגיד, משרד התקשורת, משרד האוצר וועדת הכלכלה של הכנסת. הרס התהליך הזה, משיקולים פוליטיים צרים ביותר, מתוך חיפזון וחוסר מקצועיות - ללא כל הוכחה לגבי הצורך בחזרה אל עבר שברור לכולם שהיה עבר בעייתי, וללא כל חשיבה מעמיקה על ההיתכנות שבממשק בין שני תאגידים - צריך ללמד לקח שהוא רחב עשרת מונים מהסיפור של השידור הציבורי. הלקח הוא שבמדינת ישראל אי אפשר, פשוט אי אפשר, לתקן שום דבר מקולקל.

14. יתרה מזאת, התפנית והצעידה לאחור הבאים לאחר שהושלם הליך החקיקה והתאגיד החדש נמצא בשלבי הקמה מתקדמים, תוך הסתמכות מוצדקת של אנשים רבים על מצב משפטי חדש שנוצר, הופכת את מעשה החקיקה, את המחוקק ואת הרשות המבצעת – **לבדיחה**. הקמת התאגיד החדש היא מהלך חשוב והיסטורי, על רקע מה שקדם לה. הרס התהליך הזה עלול להנביע לקח שמשמעותו שלא כדאי לעשות עסקים עם מדינת ישראל. לא נוכל לאורך זמן לספר לעצמנו סיפור על "סטארט אפ ניישן" ובמקביל לבצע את המתווה המתואר בתזכיר. מדובר במהלך שכל משקיע קיים ועתידי בישראל יכיר. הוא ייתן תחושה למשקיעים שלא כדאי לעשות עסקים עם ממשלה שכך, בגחמיות, משנה את דעותיה.

15. כפי שראינו קודם, תאגיד החדשות זהה בכל מאפייניו לתאגיד השידור הציבורי. זאת, למעט ההיבט הפרסונלי. ראשית, התזכיר מבקש למנות מנכ"ל קבוע ומועצה ציבורית נפרדים עבור תאגיד החדשות. אף שמדובר במועצה ובמנכ"ל

---

² להרחבה ראו "מדריך למחוקק: קווים מנחים למלאכת החקיקה", נדיב מרדכי, מרדכי קרמניצר ועמיר פוקס, המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2015 בעמודים 67-70.

שימונו באותה הדרך בדיוק שבה מונו מועצת התאגיד והמנכ"ל שלו. **כלומר, מטרת התזכיר שלפנינו היא ליצור תאגיד זהה עם הנהלה שונה, ולהדיר את המועצה והמנכ"ל הקיימים, שמונו כחוק ולפי כל הכללים.** כללים אלה, אגב, זהים לכללי המינוי המוצעים בתזכיר, כלומר מדובר בכללים שמנסחי התזכיר עצמם מודים שהם כללים ראויים...

16. יתרה מזאת, בסעיף 96א (ה) נקבע כי כל "מי שהיה עובד חטיבת החדשות, יהיה, בכפוף להסכמתו, לעובד תאגיד החדשות הציבורי". התזכיר אף טורח להדגיש כי כל מי שהיה עובד חטיבת החדשות ישובץ בתאגיד החדשות באותו תפקיד בדיוק שבו שימש בחטיבת החדשות של תאגיד השידור. כולם? לא מדויק. **למעט אדם אחד: מנהל חטיבת החדשות.** מנהל חטיבת החדשות, ממש כמו מנכ"ל התאגיד וחברי מועצת התאגיד – מודח למעשה מתפקידו, לטובת מנכ"ל זמני חדש שימונה על ידי כונס הנכסים הרשמי, ולאחר מכן לטובת מנכ"ל שימונה ... באותה הדרך בדיוק שבה מונה מנכ"ל תאגיד השידור!

17. אף שבדרך כלל דרכנו היא לבצע אנליזה של החוק ולא פסיכו-אנליזה של המחוקק, אנו מתקשים להתעלם מן הראיונות הרבים שבהם התבטאו ראש הממשלה, יו"ר הקואליציה ואחרים ובהם טענו כי כל כוונתם במהלך היא להדיח את מנהלי התאגיד, מועצת התאגיד ומנהל חטיבת החדשות. **לפיכך, מדובר במקרה בוטה של חקיקה פרסונלית ופגיעה בעיקרון הכלליות.**

18. כלליות היא אחד המאפיינים החשובים של כל חוק. כבר בשנת 1956 קבעו שופטי בית המשפט העליון ש"תפקיד המחוקק הוא לקבוע נורמות כלליות ולא לעסוק במקרים בודדים ומסויימים..."³. חקיקה פרסונלית מופנית כלפי פרט או כלפי קבוצה של אנשים מסויימים בשמם. לפעמים, כמו במקרה שלנו, של הקמת תאגיד חדשות חדש, החוק כולל איפיון כללי אבל מדובר באיפיון למראית עין, משום שלמעשה ידוע למחוקק כי רק פרט מסויימ או פרטים ספורים עונים לאיפיון הזה. חקיקה כזאת, בין שהיא מכוונת לאנשים מסויימים הנמנים במפורש בשמותיהם ובין שמדובר בהגדרה שנדמית כ"כללית" אך מכוונת לאנשים מסויימים, עומדת בסתירה לעיקרון שלטון החוק. היא פוגעת באמון הציבור בכנסת, מבטאת היעדר אחריות וריסון ופירושה שימוש לרעה בכוחה של הכנסת בשל כך שהיא פועלת בצורה שרירותית ועריצה.⁴

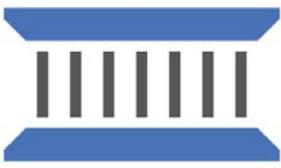
³ ע"פ 213/56 היועץ המשפטי לממשלה נ. אלכסנדרוביץ (1957) בעמוד 700.
⁴ ראו "המדריך למחוקק" בעמודים 61-64.

19. לו היו באים מנסחי התזכיר וטוענים שהם מבקשים לשנות את דרכי המינוי, לו היו באים מנסחי התזכיר וטוענים שהם מבקשים לפקח על ההנהלה בדרך אחרת – ניתן היה לנהל על כך ויכוח. אך זה לא המקרה. תחת מסווה של הקמת תאגיד חדשות נפרד, כל שהם מבקשים הוא לייצר הליך מינוי נוסף, ולפגוע, פרסונלית, באנשים שמונו לפי כל דין. דבר זה כשלעצמו עומד בסתירה לעקרונות בסיסיים של חקיקה.

20. נזכיר שוב: עצמאות השידור הציבורי איננה נובעת רק מהחוקים והנהלים הקובעים את פעולותיה ומבניה, אלא היא תלויה בתרבות הפוליטית והציבורית ובמקומו של ערך העצמאות שלה. רשות השידור הישראלית הוקמה כמעט בצלמו ובדמותו של שירות המדיה הציבורי הבריטי – הבי. בי. סי., הן מבחינת ההסדרים התפקודיים והן מבחינת המבנה הארגוני. אולם הריסון העצמי המאפיין את הפוליטיקאים הבריטים ושהפך את הבי. בי. סי. ליהלום שבכתר מפת התקשורת הבריטית, לא פעל בישראל. אבן הראשה לכל בעיותיה של רשות השידור היתה הפוליטיזציה שפשתה במינויים, שבתורה חילחלה ויצרה תרבות ארגונית קלוקלת. הניסיון לייצר כאן חקיקה פרסונלית, יחזיר אותנו בדיוק למקור כל הבעיות.

- **התקציב המופנה לחדשות וסדר יום בשידור הציבורי יופחת בכשליש!** בהתאם לסעיף 3 לתוספת הראשונה בחוק תאגיד השידור הישראלי למימון הפקה של שידורי חדשות ותכניות שיוציא תאגיד השידור הישראלי למימון הפקה של שידורי חדשות ותכניות בענייני היום, ברדיו, בטלוויזיה ועל גבי רשת האינטרנט, **תהיה 160 מיליוני שקלים חדשים, לפחות בכל שנה**." לעומת זאת, סעיף 9 לתזכיר החוק, המבקש לתקן את סעיף 80 לחוק המקורי, קובע כי תקציב תאגיד החדשות יועבר אליו על בסיס חודשי ויעמוד על 11.25 כלומר על 135 מיליון ₪ בשנה. כלומר, מתקציב של **160 מיליון לפחות**, אנו יורדים לתקציב של **135 מיליון בלבד**. אמנם, בדברי ההסבר נכתב כי חלק מן התקציב נוכה בשל כך ששידורי החדשות בשפות אחרות נשארות בידי תאגיד השידור, אבל – ראשית, לא ברור מה התחשיב לכך, ושנית, כאמור לעיל – לא ברור מדוע שידורי החדשות בשפות אחרות הופרדו משידורי החדשות בעברית.
- אם נוסיף לכך את כפילויות התפקידים, את הצורך להחזיק מועצה כפולה ובעלי תפקידים נוספים, ואת העובדה שתגמולי החסויות ותשדירי הפרסומת לא יועברו אל תאגיד החדשות אלא יושארו בידי תאגיד השידור - נגיע לתחשיב **שלפיו יוקדשו לחדשות ולסדר יום סכומים נמוכים באופן משמעותי מאלה שהוקדשו להם בחוק המקורי**. לכן, ההצהרות על אי פריצת התקציב בהסדר המובע בתזכיר הן הצהרות חלולות. גם אם התקציב כולו לא ייפרץ, מכל מקום התוצר שיקבל הציבור יהיה פחות. כדי לסבר את האוזן נזכיר – תקציב חברות החדשות של ערוץ 2 וערוץ 10 עומדים על כ- 90 מיליון שקל בשנה. ההזדמנות להקים חטיבת חדשות חדשה ומתוקצבת היטב היא אחד המרכיבים המסעירים של חוק תאגיד השידור הציבורי, והתזכיר פוגע בה בצורה משמעותית.
- **תקופת המעבר:** תזכיר החוק בסעיפים 95-ב-95 קובע גם תקופת מעבר של שלושה חודשים ראשונים להקמת תאגיד החדשות, הכוללים מינוי מנכ"ל זמני לתאגיד בידי הכונס הרשמי, שיהיה בתקופת המעבר העורך הראשי של התוכן. אמנם, חלות הגבלות שונות על סמכויותיו לערוך שינויים במבנה

המכון הישראלי לדמוקרטיה

תאגיד החדשות ותפקידי העובדים העוברים אליו מחטיבת החדשות בתאגיד השידור הישראלי, ועד למינוי מועצה לתאגיד החדשות ישמש הכונס הרשמי כמפקח על פעולות המנכ"ל, ואולם – כדאי לזכור כי מדובר בלוח זמנים לא מעשי. שלושת החודשים שנקבעו למינוי מועצת תאגיד השידור ארכו בסופו של דבר קרוב לשנתיים ימים, בשל עיכובים שחלקם היו מוצדקים ואחרים מכוונים⁵. לכן, גם בהיבט זה יש בתזכיר כדי לאחז עיניים. אם הכוונה לאפשר תחילה מיידית של שידורים, מי שיוכל לעשות זאת בעת הזאת הוא תאגיד השידור וחטיבת החדשות שבתוכו.

סיכומו של דבר - אם הכוונה היא להרוס את האפשרות ליצר שידור ציבורי איתן ועצמאי בהיבט של שידורי חדשות וסדר יום, יתכבדו מנסחי התזכיר ויאמרו זאת במפורש, ולא יסתתרו מאחורי הסדרים שעשויים אולי להשקיט רוח סוערת של מקבל החלטות כזה או אחר, אך אין בהם ממשות ביצועית.

---

⁵ כפי שעולה מן העתירה והדיון בבג"ץ 5819/15 – הצלחה ואחרים נ. שר התקשורת